

det — forekommer det mig, at der er to Veie at gaa, enten at løse denne Knude eller at fjære den over. Ved den for nogle Dage siden vedtagne Beslutning var der rettet en Anmodning — jeg kan sige en sidste Anmodning — til det nuværende Ministerium om at løse denne Knude, ved enten at opløse Thinget eller ved selv at træde tilbage, men da det nuværende Ministerium ikke har villet følge denne Anmodning, har det tvunget os til at gaa den anden Vei ved at negte Finantsloven. I en saadan Kamp skal det aldrig feile, at man bebrejder hinanden Mangel paa gjensidig Smødekommehed. Jeg skal nu ikke indlade mig paa at opregne de mange Punkter, hvori jeg ser, at den nuværende Regjering ikke har vist Smødekommehed overfor Folkethinget. Jeg skal indskrænke mig til at nævne eet Punkt, og det er det noksom bekendte Skolelovsforslag, som den meget ærede Kirke- og Undervisningsminister ifjor indbragte i dette Thing, og som nu atter — uforandret vel at mærke — er forelagt det andet Thing. Den høitærede Minister omtalte selv dette Punkt iforgaars for at betegne Folkethingets Mangel paa Smødekommehed overfor dette Lovforslag, ja jeg fik det Indtryk, at den høitærede Minister endog vilde fremhæve det som et Vidnesbyrd om den Smødekommehed, han havde vist overfor de af Folket fremsatte Ønsker. Jeg maa tilstaa, at Ordet Smødekommehed derved for mig fik en underlig Klang i den meget ærede Ministers Mund. Naar man tænker sig, at Mænd, der have været med at give det danske Folk en fri Forfatning, nu efter 24 Aars Forløb komme til det danske Folk og fremlægge et Forslag som det nævnte Skolelovsforslag, da forekommer dette mig at være et Vidnesbyrd om den Forandring, der i de forløbne 24 Aar maa være foregaaet med disse Mænd. Naar man ved den fri Forfatning har givet det danske Folk Medbestemmelsesret ved Styrelsen af Samsfundets Anliggender, forekommer det mig at være en Selvmodsigelse, at man ved et saadant Skolelovsforslag ligesom vil sige til den store Mængde af Befolkningen: Vi tiltro Eder ikke, at I kunne styre Eders egne Anliggender, Eders eget Hus og Hjem; vi tiltro Eder ikke, at I kunne styre, hvad der skulde synes maatte ligge enhver Fader mest paa Hjerte, hans egne Børns Oplysning og Udvikling. — Overfor det ærede Medlem for Aasens (N. Andersen), der forleden Dag med saa stor Styrke og Salvessesfuldhed optraadte som Folk for den danske Bondestand, skal jeg bemærke, at jeg nærer det Haab, særlig til den danske Bondestand, at den i den Kamp, der nu forestaar, vil vise, at den elsker den Frihed, vi nu have, og vil søge dens Virkeliggørelse paa Samsfundets forskellige Omraader. Jeg kunde have ønsket, at det nævnte ærede Medlem i 1866, da det gjaldt om at bevare den gamle Grundlov af 5te Juni 1849, da det gjaldt om at hævde den

almindelige Valgrets Betydning, vilde have reist sig paa Bondestandens Begne med samme Styrke og vilde have hævdet den almindelige Valgrets Betydning overfor sine Standsfæller, men det tror jeg det ærede Medlem glemte, da det kom til Afgjørelsen. Jeg kunde forstaa, at Kammerherrer og andre Herre, at Etatsraader og andre Raader dengang kunde være med til at ønske en Indskrænkning af den almindelige Valgret, men at en dansk Bonde kunde være med dertil, har jeg sandelig aldrig kunnet forstaa, ligesaa lidt som jeg i dette Dieblit kan forstaa, at nogen eneste Bonde i denne Sal kan være med til at støtte den nuværende Regjering i den Kamp, som nu forestaar. Den forestaaende Kamp er nemlig efter min Overbevisning ikke, som den skal have Skin af at være, en Kamp om den konstitutionelle Konges grundlovmæssige Særrettigheder — dem er der Ingen af os, som i mindste Maade vil angribe — men jeg tror i Sandhed, det er en Kamp om Betydningen af den almindelige Valgret. — Overfor det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Rimestad), som vilde bebrejde Flertallet i dette Thing, at der saa godt som ingen Love vare udfomne i sidste Samling paa Grund af dets Modstand, skal jeg bemærke, at det ganske vist er en sørgelig Tilstand, naar Flertallet i dette Thing skal sidde her Aar og Dag og indskrænke sin Virksomhed til at forhindre Lovforslag, som vi antage ere skadelige for Samsfundet. Jeg kan godt forstaa, at det ærede Medlem holder med det nuværende Ministerium i, at det viser Smødekommehed mod Landstinget i Stedet for imod Folkethinget, da hint efter det ærede Medlems Forklaring er et fuldt saa godt — vel at mærke et fuldt saa godt — Udtryk for Folket som dette. Na ja, det er et nyt Vidnesbyrd om, til hvilke Resultater man med juridisk Dgtyghed kan komme.

Solstein-Ledreborg: Naar jeg har bedt om Ordet, saa er det nærmest for at svare paa en Yttring, der fremkom for et Par Dage siden fra det ærede Medlem for Rolding (Berg). Det ærede Medlem sagde nemlig, at der var nogle der ude omkring paa Landet, som vare meget ivrige i at tale om, at Ministeriet burde gaa af, men naar de saa kom herind, virkede de ikke med de Midler, som bleve budte — nemlig fra Benstre — til at formaa Ministeriet til at gaa af. Til disse Medlemmer hører jeg. Det ærede Medlem veed godt, at jeg ifjor i forskellige Spørgsmaal ikke hørte til Ministeriets Bemærkninger — ikke blot i Skolespørgsmaalet, men jeg kan ogsaa nævne f.

Rettelse.

Sp. 216 §. 8 f. n.: „de have nemlig“ læs: „de kunde nemlig have.“